

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ Ε΄

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Η ΡΩΜΑΪΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ

Όνομα:..... Τάξη:..... Ημερομ.: 30/4/20

Υπογραφή γονιού:.....

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Διάβαζε πολύ προσεκτικά τις οδηγίες. Η κατανόηση οδηγιών είναι μέρος της αξιολόγησης.

1) Συμπληρώνω

Ο αυτοκράτορας **Διοκλητιανός** προσπάθησε να αντιμετωπίσει τα προβλήματα στη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία του 3^{ου} αι. μ.Χ. με το σύστημα της **τετραρχίας**. Όλα αυτά τα προβλήματα δημιουργήθηκαν λόγω της μεγάλης **έκτασης** της αυτοκρατορίας. Το σύστημα απέτυχε, καταλήγοντας στους δύο **συνάρχοντες**, δηλαδή τον **Κωνσταντίνο** και τον **Λικίνιο**. Αυτοί έμειναν στην ιστορία διότι υπέγραψαν το **διάταγμα** της **ανεξιθρησκίας** στην πόλη **Μεδιόλανο** της Ιταλίας. Τελικά, ο **Κωνσταντίνος** έμεινε **μονοκράτορας** και μετέφερε την **πρωτεύουσα** της αυτοκρατορίας στην πόλη **Βυζάντιο**. Η πόλη αυτή τελικά ονομάστηκε **Κωνσταντινούπολη** προς τιμήν του ιδρυτή της. Τα εγκαίνια της έγιναν το **330** μ. Χ.

2) Γράψετε τρεις βασικούς λόγους για τους οποίους ο αυτοκράτορας Κωνσταντίνος αποφάσισε να μεταφέρει την πρωτεύουσα του Ρωμαϊκού Κράτους στο Βυζάντιο:

- α) Η Ρώμη βρισκόταν πολύ μακριά από τις ακριτικές περιοχές του Δούναβη και της Ανατολής που δέχονταν εχθρικές επιδρομές.
- β) Η Ρώμη ήταν για πολλά χρόνια κέντρο λατρείας του «ρωμαϊκού πανθέου» και ο χώρος που έγιναν σκληρές συγκρούσεις ανάμεσα στους τetrάρχες, αλλά και διωγμοί των χριστιανών.
- γ) Η Κωνσταντινούπολη είχε εξαιρετική γεωγραφική θέση ανάμεσα σε δυο ηπείρους, την Ευρώπη και την Ασία και αυτό βοήθησε στην ανάπτυξη του εμπορίου.

3) Πώς έμεινε γνωστός στην ιστορία ο αυτοκράτορας Ιουλιανός και γιατί; Πώς έμεινε γνωστός στην ιστορία ο αυτοκράτορας Θεοδόσιος και γιατί; Εσείς πώς κρίνετε τις ενέργειες τους αυτές;

Ο αυτοκράτορας Ιουλιανός έμεινε γνωστός στην ιστορία με το όνομα «Παραβάτης ή Αποστάτης» διότι ήταν λάτρης της αρχαίας θρησκείας και γι' αυτό πολέμησε τον χριστιανισμό και προσπάθησε να επαναφέρει την ειδωλολατρία. Ο Θεοδόσιος ονομάστηκε από τους χριστιανούς «Μέγας» γιατί κήρυξε τον χριστιανισμό επίσημη θρησκεία και πήρε αυστηρά μέτρα κατά των ειδωλολατρών. Κατά την άποψή μου οι ενέργειες και των δύο ήταν λανθασμένες, αφού ήταν αντίθετες με το διάταγμα της ανεξιθρησκίας που υπέγραψε και εφάρμοσε ο Κωνσταντίνος. Και οι δύο καταδίωξαν τις αντίπαλες ομάδες δηλαδή τους χριστιανούς και τους ειδωλολάτρες και το μόνο που κατάφεραν ήταν να προκαλέσουν φανατισμό και διαμάχες στους πιστούς και των δύο θρησκειών.

4) Τι γνωρίζετε για την εκπαίδευση των παιδιών στο Βυζάντιο; (6 πληροφορίες ή και πιο πολλές)

***Δε χρειαζόταν να γράψετε στο διαγώνισμα όλες τις πληροφορίες αυτές. Αρκούσε να γράψετε 6 ή και αν μπορούσατε περισσότερες.

Η εκπαίδευση των παιδιών στο Βυζάντιο δεν ήταν υποχρεωτική. Υπήρχαν ιδιωτικά και εκκλησιαστικά σχολεία. Το βασικό σχολείο είχε τέσσερις τάξεις, δύο μικρότερες στις οποίες τα παιδιά μάθαιναν να γράφουν, να διαβάζουν και να λογαριάζουν και δύο μεγαλύτερες όπου τα παιδιά διδάσκονταν ορθογραφία, γραμματική και αριθμητική, αποστήθιζαν ιστορίες από τον Όμηρο, την Παλαιά και την Καινή Διαθήκη και από τους μύθους του Αισώπου. Στα σχολεία, ακόμη, μάθαιναν να τραγουδούν και να ψέλνουν.

Δεν είχαν ποικιλία βιβλίων και τα βιβλία τους ήταν κυρίως εκκλησιαστικά. Επίσης, δε διέθεταν ποικιλία γραφικής ύλης. Τα απαραίτητα για το σχολείο τους τα έβαζαν σε ένα υφασμάτινο σάκο, τον μάρσιπο. Έγραφαν πάνω σε πλάκα με κοντύλι και έσβηναν με ένα μικρό σφουγγάρι. Στις μεγαλύτερες τάξεις έγραφαν με μελάνι πάνω σε πάπυρους, σε περγαμηνές δηλαδή σε επεξεργασμένο δέρμα μικρού ζώου και σε χαρτί από τον 10^ο αιώνα και μετά. Οι μαθητές κάθονταν πάνω σε ξύλινους

πάγκους, σε χαμηλά σκαμνάκια, σταυροπόδι στο πάτωμα ή και έκαναν μάθημα όρθιοι.

Στα εκκλησιαστικά σχολεία, εκτός από τα παιδιά της πόλης, συχνά φοιτούσαν δωρεάν και ορφανά παιδιά ή μαθητές από άλλες περιοχές της αυτοκρατορίας, που διακρίνονταν για τη φιλομάθειά τους.

Τα κορίτσια κι ένας μεγάλος αριθμός αγοριών που οι γονείς τους δεν είχαν να πληρώσουν δίδακτρα, δεν πήγαιναν σχολείο. Έμεναν σπίτι, έπαιζαν στις αυλές και στους δρόμους και βοηθούσαν τους γονείς τους στις δουλειές. Την αγωγή αυτών των παιδιών αναλάμβαναν οι γονείς, οι γιαγιάδες και οι παππούδες. Αυτοί μάθαιναν στα παιδιά ιστορίες για τη ζωή και τον τόπο τους και τα ασκούσαν να διατηρούν τα έθιμα και τις παραδόσεις των Βυζαντινών. Τα κορίτσια κοντά στις μητέρες τους μάθαιναν να κεντούν, να πλέκουν και να υφαίνουν.

Τα αγόρια που δεν πήγαιναν σχολείο μάθαιναν από μικρή ηλικία τέχνες κοντά σε ειδικούς τεχνίτες. Εκεί εργάζονταν, ως άμισθοι μαθητευόμενοι, συνήθως δύο χρόνια. Ύστερα εργάζονταν κοντά τους με αμοιβή ή αναζητούσαν αλλού εργασία. Κάθε τεχνίτης μπορούσε να έχει μόνο δύο μαθητευόμενους. Ο σεβασμός των νέων αυτών προς το «αφεντικό» τους ήταν μεγάλος και συχνά κρατούσε όλη τους τη ζωή.

Οι τιμωρίες των μαθητών ήταν συνηθισμένο γεγονός στα βυζαντινά σχολεία. Το ραβδί και η βέργα ήταν απαραίτητα μέσα διδασκαλίας για την εποχή. Οι τιμωρίες αυτές, συνήθως, γίνονταν με την έγκριση ή την προτροπή των γονέων. Γονείς και δάσκαλοι πίστευαν ότι «ο μη δαρείς ου παιδεύεται» δηλαδή «Όποιος δε δαρθεί δε μαθαίνει γράμματα».

Δες ξανά το γραπτό σου από την αρχή. Έλεγξε ορθογραφία, σύνταξη, τόνους.